

F

oto en memo

De Nieuwstraat vanaf de Markt

Nummer 32

Deze kaart dateert uit 1916. Drie jaar eerder was het erop voorkomende kerkgebouw gereed gekomen. Ze bood onderdak aan de gereformeerden. Deze geloofsgemeenschap was ontstaan uit een fusie van allerlei groepen gelovigen die de Hervormde Kerk de rug hadden toegekeerd. Het was begonnen met de afscheidingsbeweging

in 1835. Groepen bevindelijken keerden zich af van de in hun ogen veel te verlichte voor-gangers van de Hervormde Kerk. In de tijd van voor de afscheiding gaven ze de voorkeur aan huiskamerbijeenkomsten [conventikels] boven de kerkgang. Maar ook de afgescheidenen slaagden er niet in om binnen hun eigen gelederen de eenheid te

bewaren.

In de jaren veertig van de negentiende eeuw kwam uit hun midden een nieuw kerkgenootschap voort, de zogenaamde Gereformeerde Kerk onder het Kruis. Zij kerkten in een gebouw dat op de hoek Regenboogsteeg - Nieuwstraat stond. Het aantal lidmaten liep echter zodanig terug dat zij in 1887 noodgedwongen hun kerk moesten verkopen aan de Christelijk Afscheidenen. In 1892 verenigden zij zich met de dolerenden die in 1886 de Hervormde Kerk hadden verlaten.

De toename van het aantal gemeenteleden maakte dat er een plan ontstond om een geheel nieuwe kerk te gaan bouwen. In 1913 had men voldoende financiën bij elkaar. Ongeveer dertig jaar heeft de gehele geloofsgemeenschap er gebruik van kunnen maken.

Maar toen in 1945 zich opnieuw een kerkelijk conflict voordeed, schaarde het merendeel van de leden zich

Inhoud

De Nieuwstraat vanaf de Markt. Heel centraal staat hier de voormalige Gereformeerde Kerk. In het laatste kwart van de twintigste eeuw werd ook deze kerk afgebroken om plaats te maken voor een verenigingsgebouw.

Colofon

Foto en memo

© Frits Schmidt

Foto's:
Collectie Schmidt

Samenstelling en tekst:
Frits Schmidt

Zo zag Hasselt er eind negentiende tot aan het midden van de twintigste eeuw uit

achter de predikant en achter het grootste deel van de kerkenraad dat zich had vrijgemaakt van de Gereformeerde Kerk. Men ging vanaf die tijd door het leven als de Vrijgemaakten ofwel de artikel 31 kerk.

De minderheid die achterbleef heeft nog geprobeerd onder leiding van Drupsteen om ook aan de niet-vrijgemaakten het kerkgebouw ter beschikking te blijven stellen, maar dat voorstel werd afgewezen. Kerk en bezittingen gingen over naar de meerderheid.

De foto hierboven is ouder dan de handgeschreven toevoegingen doen vermoeden. De kaart is namelijk in 1929 gemaakt. Het grote huis rechts op de voorgrond was sinds 1906 de pastorie van de toenmalige Gereformeerde Kerk. De beide andere foto's laten het interieur van de

kerk zien. De één is nog van voor het elektrische tijdperk. Olielampen zorgden voor de noodzakelijke verlichting en een grote kachel links voor de verdrijving van de ergste kou.

De andere foto laat de

en wagens geschiedde. Kijkend naar de woningen aan de rechterzijde dan zien we naast de pastorie een kleine woning staan en naast dit huis een winkel. De familie Galenkamp was hier de eigenaar van. Dan

situatie zien nadat een verbouwing heeft plaatsgevonden. Elektriciteit heeft inmiddels haar intrede gedaan. Het orgel is vervangen en gelijktijdig uitgebreid.

Terug naar de foto uit 1916. We zien dan dat het vervoer over de weg nog steeds door paard

volgt een zeventiende eeuwse woning met een gevelsteen met daarop het jaartal 1627 en als voorstelling een roodbonte os. Tenslotte komt dan de hoekwoning Regenboogsteeg - Nieuwstraat.

